Београдски политички игроказ Вучића и Додика

Пише: Слободан Дурмановић
петак, 28 август 2020 13:08

Водећи српски политичари с две стране Дрине, председник Србије Александар Вучић и српски члан Председништва БиХ Милорад Додик, на последњем састанку у Београду реализовали су још један политички игроказ намењен домаћој публици,како у Републици Српској(РС), тако и у Србији. Притом се, дакако, водило рачуна да Вучић остане и даље не само водећи ауторитет међу Србима с обе стране Дрине, већ и да се у међународној јавности прикаже као незаменљив фактор мира и стабилности у региону.

Елем, у најави тог састанка Додик је истицао да ће са Вучићем размотрити документе које је Народна скупштина РС донела у новембру прошле и у фебруару ове године, поводом програмске декларације најјаче бошњачке странке, СДА Бакира Изетбеговића, у којој је, заправо, СДА изнела свој политички циљ о уставном уређењу БиХ без ентитета који „преписује“ на сваке четири године у сваком свом новом-старом програмском документу од једног до другог страначког конгрес.

Документи Народне скупштине РС из новембра односе се на 20 скупштинских закључака у којима се говори о надлежностима које су до пре 15 година преношене са

РС на ниво БиХ или су, пак, подељене између РС и „савезног“ нивоа, под притиском високих представника у БиХ.То је, како се у више наврата истиче у тим закључцима, довело до неуставне трансформације БиХ, односно до дерогирања уставних надлежности које је РС имала по дејтонском Уставу БиХ, тј. Анексу ИВ Дејтонског мировног споразума. У закључцима се позивало на акцију представника РС у институцијама БиХ у правцу „враћања“ тих надлежности са нивоа БиХ на ниво РС, али се избегавало саопштити да су водеће српске партије у РС, СНСД, СДС и ПДП, мање-више сложно учествовале у стварању институција БиХ на основу процеса преноса надлежности: неке од најзначајнијих су, рецимо, Оружане снаге БиХ и Обавештајно-безбедносна агенција БиХ, које су настале уз сагласност политичких вођа РС, укидањем Војске РС и Обавештајно-безбедносне службе РС. А поделом надлежности у области фискалне политике, „нестала“ је Управа царина РС, а настала Управа за индиректно опорезивање БиХ, део надлежности у области унутрашњих послова предузела је „савезна полиција“ под називом Агенција за државне истраге и заштиту БиХ(СИПА), део надлежности у области судства преузели су Суд БиХ и Тужилаштво БиХ итд.

Но, до данас од политичке акције власти РС на враћању пренесених надлежности није било ништа, пошто водећи бошњачки и хрватски политичари о томе нису хтели ни да разговарају. Онда је зимус Уставни суд БиХ оспорио Закон о пољопривредном земљишту РС, што су у РС препознали као почетак преноса власништва пољопривредног

земљишта на ниво БиХ, па је Додиков СНСД са водећом хрватском странком ХДЗ-ом БиХ Драгана Човића упутио у Парламентарну скупштину БиХ предлог закона којим се предвиђа престанак мандата страним судијама у Уставном суду БиХ. Међутим, водећа бошњачка странка, СДА Бакира Изетбеговића, зауставила је тај предлог закона у парламентарној процедури. Затим је почела епидемија „Ковида 19“, па се на све ово некако заборавило.

Но, када је Вучићева странка однела „величанствену“ победу на изборима у Србији, а затим се почело говорити и о наставку преговора Београда и Приштине који би требало да буду „крунисани“ Споразумом о свеобухватној нормализацији односа Београда и Приштине, тако се и Вучић лично појавио у Бањалуци крајем јула, обећавајући финансијску помоћ РС. А Додик је заузврат још једном понудио своју политичку подршку Вучићу, овога пута „предлажући“ му да у обзир узме и статус РС када буде разговарао о статусу Косова и Метохије (КиМ) са политичким представицима косовских Албанаца. „Решавање питања статуса Косова мора бити повезано са будућим статусом Републике Српске”, рекао је тада Додик. Вучић је одмах „посаветовао“ Додика да му тај свој „предлог“ пошаље у писаном облику, да то Вучић пажљиво прочита, па да онда Додику одговори, да ли писмено или усмено – тада није саопштио.

Међутим, на овом последњем састанку у Београду Вучић и Додик нису ни помињали никакав документ у коме се говори о Додиковом „предлогу“, већ су само саопштили како су о свему разговарали у четири ока. Па је Вучић онда саопштио јавно да „Србија поштује Дејтонски споразум“, а Додик да „сецесија РС није на његовом дневном реду“, али да „нико не може да му забрани да пита како Косово може да се отцепи а РС не може“. „Тражим од Вучића да нам гарантује да се наш статус неће угрожавати силом, захвалан сам му јер је рекао да неће више бити погрома Срба и да Срби морају да се ангажују на том питању”, истакао је Додик.“Представници Српске су изнели много података о томе како се крши Дејтон у БиХ. То ћемо додатно анализирати", одговорио је Вучић. “Додатно анализирање” ће вероватно потрајати, с обзиром да је Вучић иза себевећ имао неколико месеци да детаљно проучи закључке, анализе и све друге документе које је усвојила Народна скупштина РС, у којима се, рецимо, помиње и право на самоопредељење РС уколико статус и надлежности РС буду додатно угрожени.

Вучић је још једном јавно показао оним западним дипломатама који верују у Додикове „сецесионистичкенамере“ како је баш он - Вучић - једини који је у стању да обузда те Додикове тобожње намере и „малигни руски утицај“ на Додика

Истина, Додик му је сада мало помогао у „додатном анализирању“ пошто је наконсастанка у Београду „повукао“свој „предлог“ о везивању статуса РС са статусом КиМ у наредним Вучићевим преговорима са политичким представницима косовских Албанаца, а Вучић је Додику обећао „финансијску подршку РС крајем ове или почетком следеће године“. Тако су заједно направили мало политичке представе за домаћу публику, у којој су се трудили да се прикажу како воде готово очинску бригу за Србе с обе стране Дрине, а „поготово“ за Србе на КиМ. Истовремено, Вучић је још једном јавно показао оним западним дипломатама који верују у Додикове „сецесионистичкенамере“ како је баш он - Вучић - једини који је у стању да обузда те Додикове тобожње намере и „малигни руски утицај“ на Додика.

Вучићу је то, изгледа, било веома важно баш пред састанак са политичким представницима косовских Албанаца 4. септембра у Вашингтону:да тамо неко не би ни случајно помислио да ће Вучић тражити неке уступке за РСу замену за што „повољнији“ Споразум о свеобухватној нормализацији односа Београда и Приштине, аколи склапање тог споразуму буде на помолу.